OTOĆ (*71*) *pt*

otoć (*64*), **otoci** (*7*) [*tylko w formach 1 sg m praes* otomci wam powiedział *itp*.].

Oba o *jasne*.

Sł stp notuje, *Cn*, *Linde brak*.

I. *Partykuła deiktyczna* (*71*) :

1. *Wskazuje*, *kieruje uwagę na wypowiedzenie lub jeden z jego członów* (*65*) :

A. *Prezentuje osobę*, *pojęcie*, *miejsce* (*5*) : otoc yeſt ktori wyſy przed toba nakrzizu *BierRaj* 23.

α. *Wskazuje*, *z elipsą łącznika w orzeczeniu*: *to jest* (*4*) : *BierRaj* 23v; mowili: Ototz żalobliwa matka *OpecŻyw* 158; Iezuſa ſſukácie [...]/ wſtál ci z mártwych/ a nie ieſt tu/ ototz mieſce gdzie go bylo położono [*Ecce locus ubi posuerunt eum Vulg Mar* 16/6; otho y mieſce gdzie y było położono *Leop*]. *OpecŻyw* 165; otocz tey myley panny vyątſzą doſtoynoſzcz yſz zwyecznoſzczy w boſthwye yeſt porodzona *PatKaz II* 44.

B. *Poprzedza zawiadomienie*, *obserwację*, *zapowiedź*; *ecce PolAnt*, *Vulg* [*w tym*: *po verba dicendi* (*14*)] (*29*) : *BierEz* G3, N; Otocieſmy dzis wzięli pocieſſenié *OpecŻyw* [162]v, 88v, 102, 104v, 131; *PatKaz II* 42; *MurzNT Luc* 10/19; Głos miłego mego/ othoć on idzie ſkáczżąc po gorách/ przeſkákuiąc pagorki: [...] otoć on ſtoi [*ecce ipse venit ...En ipse stat*; oto ten idźie ... Oto on ſtoi *WujBib*] zá śćiáną náſſą/ pátrzáiąc przez okná *Leop Cant* 2/8–9, *Iudic* 9/31, 1.*Reg* 20/5; *BibRadz Ps* 17/11, 4.*Esdr* 15/28, 1.*Mach* 4/36, *Luc* 13/32, 24/49; *BudBib* 4.*Esdr* 14/18; Ku mocy Bożey mowiąc [...]. Mocy Boża/ Zywioły otoć vſtępuią *KołakCath* B3v; *WujNT Ioann* 16/32, 1.*Cor* 15/51.

W pozycji po spójniku (*1*): *RejPos* 9 *cf* »otoć to«.

Połączenia: »otoć ... a« (*1*): ototz filny gwált cirpię/ a niewie^{m} tzo mám vczżynitz *OpecŻyw* 104.

»otoć to« (*1*): Iużći był vtwirdzon onym głoſem z niebá/ ktory támże wnet nád nim vſłyſzał: Iż otoć to ieſt ten ſyn moy namileyſzy [*Hic est filius meus dilectus PolAnt Matth* 3/17] *RejPos* 9.

α. *Z elipsą orzeczenia lub łącznika* (*5*) : *OpecŻyw* 108v; Incenſa igni et ſuffoſa [...] Otoć miły panie ſpalona [*winnica*] ogniem j skopana *WróbŻołt* 79/17; Timeo miser quam hic mihi nunc rem nunciet, Otoć mię niewymownie tęgá yſz nie wiem comi zá poſelſtwo ten przyniefie. *Mącz* 456a.

Połączenie: »otoć tu« (*2*): *BierEz* Kv; rzekł: Nie przyidźieć kroleſtwo Boże z poſtrzeżenim: áni rzeką: Otoć tu/ ábo tám [*Ecce hic*, *aut ecce illic*; Oto tu/ (ieſt) álbo oto ondzie *Leop*]. *WujNT Luc* 17/21.

C. *Poprzedza wyjaśnienie*, *przykład komentarz*, *uzasadnienie*, *odpowiedź*; *ecce PolAnt*, *Vulg* (*23*) : *BierEz* O3; Przeto nieſmętzże ſie iuż więcéy matuchno moia milá/ otociem iá ieſt s tobą vciecha twoia. *OpecŻyw* 164v, 150; *PatKaz II* 38v, 43v, 54; *MurzNT Luc* 7/25; Pobudź ná ty złośniki twoye rozgnyewánye/ Otoć ſye nye wſtydáyą ſtroić dziwnych złośći *LubPs* V2; *RejAp* 33v, 97v; *HistLan* E2v; *BudBib* 4.*Esdr* 16/38, 55; *CzechEp* 160; *LatHar* 164; Nie wzdychayćie iedni przećiw drugim bráćia: ábyśćie nie byli ſądzeni. Otoć [*Ecce*]/ ſędźia przede drzwiámi ſtoi. *WujNT Iac* 5/9.

Połączenia: »otoć już« (*3*): woła: [...] ſtroycie pokutę/ á gotuycie ścieſzki Pánu ſwemu/ otoć iuż przyſzedł do was/ otoć iuż kołáce we drzwi wáſze. *RejPos* 298v, 110.

»otoć tak« (*1*): Otoć ták mowi przećiw wam [...]/ Iż ſkryie twarz ſwą przed wámi *LubPs* gg4v.

»otoć ten« (*2*): *Leop Mar* 14/42; rzekł ku mnie/ Otoć ten ieſt wykład [*Haec est interpretatio*] widżenia tego. *BibRadz* 4.*Esdr* 12/10.

α. *Z elipsą orzeczenia* (*1*) :

Połączenie: »otoć już« (*1*): wołał [*św. Jan*]: Stroycie niebożątká pokutę corychley/ otoć iuż nie dáleko kroleſtwo wáſze. *RejPos* 9v.

D. *Wskazuje na wynik*, *konsekwencję*, *podsumowanie*; *ecce Pol*, *Vulg* (*8*) : A wy śie ſtrzeſzcie/ otomći wám wſzyſtko niſź przyidźie powiedźiáł [*ecce praedixi vobis omnia*]? *MurzNT Mar* 13/23; *KrowObr* 50; Lwiſko ſie obudzi/ kilko ich [*królików*] połápi/ O toć drugi do iámki/ prętko ſie pokwápi. *RejZwierz* 118v; *BibRadz Matth* 28/7; Abowiem powſtáną fałſzywi Chriſtuſowie/ y fałſzywi prorocy: y czynić będą [...] cudá/ ták iżby zwiedli (by mogło być) y wybráne. Otomći wam opowiedźiał [*Ecce praedixi vobis*; Otom wam opowiedział *Leop*]. *WujNT Matth* 24/25, *Matth* 28/7, *Mar* 13/23, *s*. 830 *marg*.

2. *Uwydatnia*, *podkreśla* (*6*) :

A. *Podkreśla sprzeciw*, *wyrzut*, *żal*; *ecce PolAnt* (*4*) : Pátrzay bráćie mego zdrayce/ Otoć żáśię dáktyłow chce *BierEz* L4v; *OpecŻyw* 139v.

Połączenia: »otoć już« (*1*): rzekł [*anjoł*]: Pánie zaſtępow/ y długoſz ſie ty niezlytuieſz nád Ieruzálem [...]? otoć iuż then rok temu ſiedmdzieſiątny [*Iste iam septuagesimus annus est*; iuż to śiedmdźieśiąty rok ieſt *WujBib*]/ *Leop Zach* 1/12.

»otoć teraz« (*1*): odpowiedziáłá/ mowiąc/ Y gdzie ſą iáłmuzny y dobrodźieyſtwá twoie? Otoć teraz ná tobie ſą znáczne [*ecce cognita omnia tecum*]. *BibRadz Tob* 2/16.

B. *Podkreśla przeciwieństwo*, *kontrast*, *z elipsą orzeczenia* (*1*) :

Połączenie: »otoć tu« (*1*): iż przyiáchálá [*królowa*] od kráiow źiemie ſłuchác mądrośći Sálomonowey: á otoć tu więcey (*marg*) więtſzy ieſt. (–) niż Sálomon [*et ecce plus quam Salomon hic*; A oto więtſzy niżli Sálomon tu ieſt *Leop*]. *WujNT Luc* 11/31.

C. *Podkreśla nowość*, *zmianę sytuacji*, *nieoczekiwany jej rozwój* (*1*) :

Połączenie: »a otoć« (*1*): A otoć [*et ecce*] ſą oſtateczni/ ktorzy będą pierwſzęmi/ i ſą piérwſzy ktorzy będą oſtatecznęmi. *MurzNT Luc* 13/30.

II. **[***Prawdopodobnie*: *Przysłówek*: *teraz*, *właśnie*: ſzukay w domu Iudowym Saulá imieniem z Thárſu/ Abowiem otoć ſie modli [*ecce enim orat*; ábowiemći ſię oto modli *WujNT*] *Leop Act* 9/11.**]**

Cf **OTOŻCI**

MK